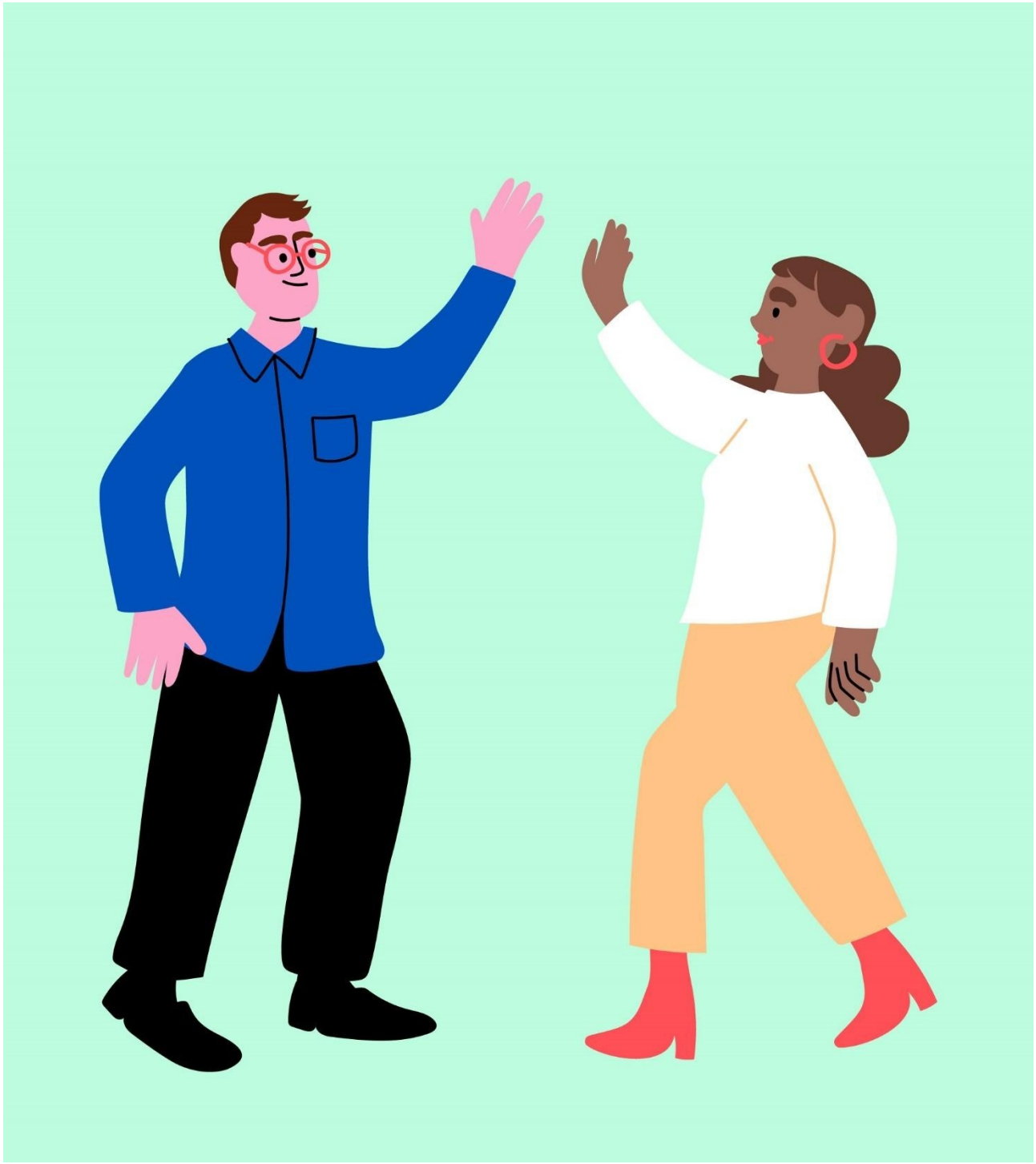
LUONNOS

ESPOON KAUPUNGIN

HYVINVOINNIN, TERVEYDEN JA OSALLISUUDEN EDISTÄMISEN JÄRJESTÖAVUSTUSTEN PERIAATTEET VUOSI 2027

Sisällys

1 Espoon kaupungin järjestötoimijoiden avustaminen..... 3

2 Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustusten yleiset periaatteet.... 3

3 Avustuksen hakeminen……..4

4 Myöntämisperiaatteet ja -perusteet sekä päätöksenteko 5

4.1.Vähimmäiskriteerit ……...6

4.2 Hakemuksen pisteytys 5

4.3 Avustuksesta päättäminen 8

6 Avustuksen maksaminen ja käytön seuranta 8

1 Espoon kaupungin järjestötoimijoiden avustaminen

Kuntalaki (410/2015, § 1) ja laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, § 6) velvoittavat kuntaa edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain mukaan kunnalla on ensisijaisesti vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Kunnan on myös edistettävä hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisessä.

Kulttuurin sekä taiteen keinoin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevät järjestöt sekä asukas- ja kyläyhdistykset voivat ensisijaisesti hakea avustuksia Espoon kaupungin kulttuuriavustuksista. Liikunnan keinoin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaa tuetaan ensisijaisesti Espoon kaupungin myöntämillä liikuntatoimen avustuksilla. Nuorten kesätyöllistymistä, nuorten omia projekteja ja ideoita sekä nuorisotyötä tekeviä toimijoita tuetaan ensisijaisesti Espoon kaupungin nuorisoavustuksilla.

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustus on ensisijaisesti tarkoitettu niille rekisteröidyille yleishyödyllisille yhdistyksille, jotka täyttävät hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden järjestöavustuksen yleiset periaatteet eivätkä ole muiden avustusmuotojen saajia *samaan toimintaan*. Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustuksien periaatteista päättää liikunta- ja hyvinvointilautakunta.

2 Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustusten yleiset periaatteet ja painopisteet

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustuksen tarkoituksena on edistää Espoon kaupungin asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta. Avustuksia myönnetään sellaiseen toimintaan, joka on linjassa Espoon strategian eli Espoo-tarinan sekä Hyvinvointisuunnitelmien tavoitteiden kanssa.

Avustusta annetaan ennen kaikkea ennaltaehkäisevään toimintaan. Avustettavan toiminnan tulee osaltaan kaventaa väestöryhmien välisiä hyvinvointi-, terveys- ja osallisuuseroja erityisen haavoittuvassa asemassa olevia tukemalla. Avustusta myönnettäessä huomioidaan asukkaiden yhdenvertaisuus ja tasa-arvo sisältäen alueellisen yhdenvertaisuuden, syrjimättömyyden, eri väestöryhmät sekä esteettömyyden ja saavutettavuuden.

Avustusta myönnetään erityisesti seuraaviin painopisteisiin:

- Yksinäisyyden vähentäminen
  - Kohtaamisia edistävä toiminta eli yhteisöllisyyttä lisäävä toiminta
  - Vertaistukitoiminta
- Mielen hyvinvointi
- Terveelliset elintavat
- Luontohyvinvointi
- Työttömien voimavarojen tukeminen
- Vanhemmuuden tukeminen
- Koulutyön tukeminen ja kiusaamisen ehkäisy
- Arjen turvallisuus
- Ehkäisevä päihdetyö
- Kotoutumisen edistäminen ja rasismin vastainen työ

Erityisesti arvostamme:

- Yhteistyö alueen muiden järjestöjen, toimijoiden ja Espoon kaupungin kanssa.
- Aktiivinen ja monikanavainen viestintä järjestötoiminnasta sekä kohderyhmälle että kumppaneille. Järjestöjen toivotaan käyttävän viestinnässään joko Lähellä.fi - palvelua, Suomi.fipalvelutietovarantoa tai Espoon tapahtumakalenteria.
- Toiminnan tavoitteiden selkeä ja realistinen määritteleminen.
- Toiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden arviointi ja sen tekemiseen käytettävien menetelmien kuvaaminen, (esim. kävijämäärien mittaaminen).

Yhdistys voi saada Espoon kaupungilta vain yhtä avustusta samaan käyttötarkoitukseen. Hakijalla on velvollisuus ilmoittaa, mikäli samaan käyttötarkoituksen on haettu tai saatu avustusta toiselta Espoon kaupungin hallintokunnalta (esim. kulttuuri- tai liikuntatoimen avustuksista).

Liikunta- ja hyvinvointilautakunta voi tarvittaessa päivittää periaatteita ennen seuraavan vuoden avustuksen hakuajan alkamista.

3 Avustuksen hakeminen

Hakuajan alkamisesta ilmoitetaan vuosittain kuulutuksessa, joka julkaistaan kaupungin verkkosivuilla.

Vanhusneuvosto: toivotaan, että järjestöille lähetettäisiin tieto, milloin ilmoitus kaupungin verkkosivuilla hakuajan alkamisesta ja päättymisestä julkaistaan.

Hakemus tehdään ensisijaisesti sähköisellä lomakkeella. Hakemuksen voi tehdä myös paperisella lomakkeella, joka toimitetaan Espoon kaupungin kirjaamoon.

Myöhässä saapuneita hakemuksia ei oteta käsittelyyn eli hakemuksesta ei tällöin tehdä päätöstä.

Hakemukseen on liitettävä todistettuina jäljennöksinä:

1) Yhdistyksen säännöt
2) Toimintakertomus, tilinpäätös ja toiminnantarkastajien lausunto edelliseltä kaudelta. Varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut on eriteltävä toiminnanaloittain tuloslaskelmassa tai sen liitteessä.
3) Talousarvio ja toimintasuunnitelma sille kaudelle, jolle avustusta haetaan.

Liitteet tulee toimittaa hakuajan päättymiseen mennessä.

4 Myöntämisperiaatteet ja -perusteet sekä päätöksenteko

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustus on tarkoitettu hyvinvointia, terveyttä sekä osallisuutta edistävää toimintaa järjestävien yhdistysten vakiintuneen perustoiminnan tukemiseen tai uusiin kokeiluihin. Avustusta voi käyttää myös toimitilavuokraan ja palkkakustannuksiin. Järjestön yleiskuluihin, kuten toimisto- ja hallinnollisiin kuluihin, voi käyttää enimmillään 15 % saadusta avustussummasta.

Vanhusneuvosto: Kirjanpitolainsäädännössä ei ole määritelty, mitä yleiskulut ovat. 15 prosentin sääntö voi olla vain pientä avustusta saaville yhdistyksille liian pieni, sillä jo pankkikulut voivat olla huomattavat. Vanhusneuvosto esittää, että prosenttiluku poistetaan ja lause kuuluu: Avustusta voi käyttää myös toimitilavuokraan, palkkakustannuksiin, ja järjestön yleiskuluihin kuten toimisto- ja hallinnollisiin kuluihin.

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden järjestöavustusta voidaan myöntää rekisteröidyille yhdistyksille, jotka ovat aloittaneet toimintansa vähintään edellisenä kalenterivuonna kotipaikasta huolimatta. Avustettavaa toimintaa tulee kohdentua espoolaisille ja avustettavan toiminnan on tapahduttava Espoossa.

Vanhusneuvosto: esim. eläkeläisjärjestöt järjestävät suosittuja retkiä ja kulttuurivierailuja myös Espoon ulkopuolelle. Vanhusneuvosto esittää, että teksti korvataan ”avustettavan toiminnan on kohdistuttava espoolaisiin” ja loppuosa pyyhitään pois.

Toiminta voi tapahtua myös verkossa tai muuten etänä, jolloin avustuksen on kohdistuttava espoolaisille. Avustuksia myönnetään kokonaisharkintaan perustuen.

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden järjestöavustus tulee käyttää samana tai seuraavana kalenterivuonna kuin se on myönnetty.

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden järjestöavustusta ei myönnetä:

- jos joku muu Espoon kaupungin hallintokunta on myöntänyt yhdistykselle avustusta samaan käyttötarkoitukseen
- Jos toiminta, johon avusta haetaan, on kunnan tai hyvinvointialueen lakisääteistä toimintaa
- jos toiminta, johon avustusta haetaan, on selvästi hyvinvointialueen avustettavaksi kuuluvaa toimintaa
- jos hakemus on myöhässä.

Vanhusneuvosto: hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistäminen on sekä avustettavaa järjestötoimintaa että kuntien ja hyvinvointialueen lakisääteinen tehtävä, niitä on vaikea erottaa. Vanhusneuvosto esittää, että toinen lause jätetään pois.

4.1 Vähimmäiskriteeri

Kaupungin vastaanottamat avustushakemukset karsitaan aluksi vähimmäiskriteereiden perusteella (hyväksytty/hylätty).

1. Avustusta voi hakea yhdistysrekisteriin rekisteröitynyt yhdistys tai muu rekisteröitynyt järjestö, kuten säätiö.
2. Avustusta hakevan ja toimintaansa käynnistävän järjestön tai yhdistyksen tulee pystyä todentamaan toimintansa riittävin asiakirjoin, esimerkiksi liittämällä avustushakemukseensa toimintakertomuksen tai hallituksen pöytäkirjoja.
3. Avustusta myönnetään vain sellaiseen yleishyödylliseen toimintaan, joka on Espoo-tarinan mukaista ja tukee kaupungin tavoitteita. Avustuksella ei saa olla kilpailua vääristäviä vaikutuksia, eikä kyse saa olla yritystoiminnasta.
4. Avustettavan toiminnan on tapahduttava Espoossa tai etänä tapahtuvan toiminnan on kohdennuttuva espoolaisille.

   Vanhusneuvosto esittää samaa muotoilua kuin edellä: avustettavan toiminnan tulee kohdistua espoolaisiin. Poistetaan: tapahduttava Espoossa.

5. Samaan toimintaan tai tarkoitukseen myönnetään vain yhtä kaupungin avustusta.
6. Hakijan tulee noudattaa toiminnassaan voimassa olevia lakeja ja asetuksia, hyviä tapoja sekä yleisesti hyväksyttyjä eettisiä periaatteita sekä edistää avointa, turvallista ja kunnioittavaa ilmapiiriä kaikille toimintaan osallistuville.
7. Hakijan tulee järjestää kirjanpito siten, että avustuksen käyttöä voidaan seurata. Kirjanpidossa yleishyödyllinen toiminta tulee eriyttää mahdollisesta palvelutuotannosta tai muusta taloudellisesta toiminnasta.
8. Avustusta ei myönnetä uskonnon tai puoluepolitiikan harjoittamiseen tai sen tunnusmerkit täyttävään järjestötoimintaan.
9. Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä.

4.2 Hakemusten pisteytys

Espoon kaupungin hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustusten hakemusten pisteytys

Espoon kaupunki jakaa hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustuksiin varatut määrärahat ehdot täyttävien toimintojen kesken suuntaa antavan pisteytyksen avulla. Pisteytyksen lisäksi siis tarkastellaan avustusmäärärahan jakautumista alueellisesti sekä eri kohderyhmille strategiaan ja hyvinvointisuunnitelmaan perustuvien painopisteiden mukaisesti.

Pisteytys tarkastelee siis ennen kaikkea hakemuksen laatua. Laadulla tarkoitetaan sitä, että hakemuksen kaikkiin kysymyksiin on vastattu selkeästi. Hakemuksessa on näin ollen kerrottu kaikki ne tiedot, joita tarvitaan avustuspäätöksen valmisteluun. Hakemuksen tulee avustusta saadakseen saada vähintään puolet maksimisipisteistä.

Maksimipistemäärä 14 pistettä.

Hakemusten pisteytys

1. Hakija kuvaa, miksi kyseistä toimintaa tarvitaan Espoossa eli perustelee toiminnan tarpeen (esim. kohderyhmä kokee paljon yksinäisyyttä).
    - 0 p = toiminnan tarvetta ei ole perusteltu
    - 1 p = toiminnan tarve on perusteltu vaillinaisesti
    - 2 p = toiminnan tarve on perusteltu ja todettu

2. Hakija kuvaa toiminnan kohderyhmää ja arvioi toimintaan osallistuvien määrän.
    - 0 p = ei ole kuvattu kohderyhmää eikä arvioitu osallistuvien määrää • 1 p = kuvattu kohderyhmä, mutta arvio osallistuvien määrästä puuttuu tai arvioitu osallistuvien määrä, mutta kohderyhmä puuttuu
    - 2 p = kuvattu kohderyhmä ja arvioitu toimintaan osallistuvien määrä

3. Hakija kuvaa miten toiminta edistää osallistujien hyvinvointia, terveyttä ja/tai osallisuutta (esim. kohderyhmän yksinäisyys vähenee, kun osallistujat kohtaavat toisiaan).
    - 0 p = ei ole kuvattu toiminnan vaikutuksia
    - 1 p = toiminnan vaikutusten kuvaus on vähäinen/puutteellinen
    - 3 p = toiminnan vaikutusten kuvaus on kattava ja perusteltu

4. Hakija selittää selkeästi ja realistisesti, miten he aikovat seurata ja arvioida tavoitteiden saavuttamista sekä toiminnan vaikutuksia (esim. kävijämäärän seuranta).
    - 0 p = suunnitelmaa ei ole esitetty
    - 1 p = seuranta- ja arviointisuunnitelma on kuvattu, mutta sen toteuttaminen käytännössä ei ole realistista hakijan resursseilla • 2 p = kuvattu seuranta- ja arviointisuunnitelma on realistinen

5. Hakija kuvaa edellytykset ja motivaation tehdä yhteistyötä Espoon kaupungin palvelujen, verkostojen ja muiden toimijoiden, kuten toisten yhdistysten, kanssa.
   0 p = Ei kuvausta edellytyksistä ja motivaatiosta
   1 p = Edellytykset ja motivaatio kuvattu osittain
   2 p = Edellytykset ja motivaation on kuvattu

6. Hakija kuvaa selkeästi toiminnan sisällön eli millaista toimintaa avustuksella tullaan toteuttamaan?
   0p = Ei kuvausta toiminnan sisällöstä
   1p = Toiminnan sisältö kuvattu osittain
   2p = Toiminnan sisältä on kuvattu selkeästi

7. Järjestö sitoutuu ilmoittamaan avustettavasta toiminnastaan Lähellä.fi -sivuilla/PTV.
   0 p = Ei ole sitoutunut ilmoittamaan toimintaansa Lähellä.fi - sivulla/PTV
   1 p = On sitoutunut ilmoittamaan toimintaansa Lähellä.fi -sivuilla/PTV

Vanhusneuvosto: eläkeläisjärjestöt kokevat ettei Lähellä.fi-palvelu ole niille hyödyllinen, sillä se on rakennettu Hyte- järjestöjen tarpeisiin. Lisäksi sivusto ei ole käyttäjäystävällinen ja sen päivittäminen yhdistysten lukuisilla tapahtumatiedoilla on monimutkaista ja työlästä. Vanhusneuvoston mielestä sitoutumisen Lähellä.fi-palvelun käyttämiseen ei pitäisi vaikuttaa pisteytykseen.

4.3.Avustuksesta päättäminen

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustusten myöntämisestä päättää Liikunta- ja hyvinvointilautakunta viranhaltijaesityksen perusteella. Hakemusten käsittelyn aikana hakemukset pisteytetään ja pisteytys ohjaa suuntaa antavasti avustuspäätöksen valmistelua. Kohdennamme avustusta määrärahan puitteissa periaatteiden mukaisesti eri väestö- ja ikäryhmille sekä Espoon alueille asukkaita kuunnellen. Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen avustusten jakopäätöstä tehtäessä otetaan huomioon myös seuraavia asioita:

1) Hakijan toiminnan laajuus, tarkoitus ja laatu: aktiivijäsenten määrä, toimintaan osallistujien määrä. Toiminnan tarkoitus on tärkeämpää kuin jäsenmäärän suuruus.

2) Hakijan taloudellinen asema: hakijan varallisuus, hakijan oma varainhankinta (nähdään positiivisena). Mahdollinen aikaisempi avustus tulee olla suurimmaksi osaksi käytetty.

3) Hakijan muualta saamat avustukset ja niiden käyttö.

4) Hakijan toiminnan merkitys espoolaisen hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen työssä huomioon ottaen hyvinvointiavustuksen yleiset periaatteet.

5) Hakijan toiminnan esteettömyys ja saavutettavuus.

Vanhusneuvosto: eläkeläisjärjestöt eivät useimmiten pysty vaikuttamaan saatavillaan olevien toimintatilojen esteettömyyteen ja saavutettavuuteen, vaikka näkevät nämä edellytykset sinänsä tärkeinä.

Päätöksestä tiedotetaan hakijalle kirjallisesti ja hänellä on oikeus muutoksenhakuun.

5 Avustuksen maksaminen ja avustuksen käytön seuranta

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden järjestöavustus maksetaan hakijan hakemuksessa ilmoittamalle tilille.

Toimittaessaan hakemuslomakkeen yhdistys sitoutuu noudattamaan Espoon kaupungin hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustuksen ehtoja. Mikäli ehtoja ei noudateta, avustus voidaan periä takaisin. Espoon kaupungilla on oikeus tarkastaa avustuksen saajan varainkäyttö ja siihen liittyvät asiakirjat avustusehtojen noudattamisen selvittämiseksi. Kun avustus on käytetty ja selvitystä varten vaadittavat liitteet ovat valmiit, toimitetaan avustuksen käytöstä selvitys kaupungin tarjoamalla selvityslomakkeella ilmoitettuun määräaikaan mennessä.